

berettigede, kan ministeren godkende, at afgiften tilfalder en person, med hvem den pågældende har levet i ægtekabslignende forhold i mindst 5 år (bekendtgørelsens § 3).

Omfattede biblioteker. Afgift ydes for bøger og lydbøger i folkebiblioteker, folkeskolens biblioteker, Folkebibliotekernes Depotbibliotek og Søfartens Bibliotek (bekendtgørelsens § 1).

Omfattede bøger og lydbøger. Afgift ydes kun for bøger og lydbøger, der er indført i bibliotekets katalog under ophavsmandens navn, og som ikke indeholder bidrag af andre ophavsmænd i samme kategori. Afgørelsen, om en bog/lydbog/node er berettiget, er således afhængig af, hvorledes den er katalogiseret til Dansk Bogfortegnelse eller Dansk Musikfortegnelse, der danner grundlag for bibliotekernes kataloger.

I praksis betyder det, at kun værker registreret under én forfatters, én komponists, én billedkunstners navn, og som ikke indeholder bidrag fra andre forfattere, henholdsvis komponister og billedkunstnere, er berettiget til afgift. Dette gælder også flerbindsværker, der i almindelighed katalogiseres som ét samlet værk, uanset at de enkelte bind har hver sin forfatter. Afgift udløses kun, når det samlede værk har én og samme forfatter.

Afgiftsberegning. Afgiften ydes årligt med et beløb pr. udlånsenhed, hvormed den enkelte berettigede er repræsenteret i de af ordningen omfattede biblioteker.

Ved en udlånsenhed forstås den mindste samlede enhed, der registreres og udlånes særskilt. Udlånsenheden for bøger er et bind, for lydbøger en mappe/kassette med et eller flere lydbånd (bekendtgørelsens § 2, stk. 4).

Agiften beregnes på basis af et grundbeløb, der årligt pristalsreguleres og beregnes ud fra en graderingsskala, således at der udbetales en højeste sats for de første 20.000 udlånsenheder. Afgiften for de følgende 40.000 udlånsenheder beregnes på basis af halvdelen af grundbeløbet pr. udlånsenhed, for de næste 60.000 udlånsenheder beregnes afgiften på basis af $\frac{1}{3}$ af grundbeløbet pr. udlånsenhed og så fremdeles.

For at afbøde virkningerne af overgangen til den endelige, graderede afgiftsskala, der indførtes i forbindelse med vedtagelse af loven i 1982, besluttedes det at indføre den gradvist i løbet af 5 år, således at den når sit endelige leje i 1987, hvor afgiften for de første 20.000 udlånsenheder skal beregnes på basis af et grundbeløb på 3,36 kr. (pristalsreguleret) pr. udlånsenhed (Lov om biblioteksafgift § 2, stk. 2).

I finansåret 1985 fordeltes ca. 75 mill. kr. til ca. 6.850 forfattere med ca. 20 mill. udlånsenheder.

176 forfattere var repræsenteret med mere end 20.000 udlånsenheder fordelt således:

20.001– 60.000 udlånsenheder ...	134 forfattere
60.001–120.000 udlånsenheder ...	30 forfattere
120.001–200.000 udlånsenheder ...	8 forfattere
200.001–300.000 udlånsenheder ...	3 forfattere
300.001–420.000 udlånsenheder ...	1 forfatter

Administrationen. Den, der ønsker at komme i betragtning ved fordelingen af biblioteksafgiften, skal melde sig til bibliotekstilsynet, som på grundlag af tilmeldingerne udarbejder det nødvendige materiale til brug for bibliotekernes optælling af forfatternes m.fl. bindtal. Ved optællingen indgår bøger og lydbøger, der stod i bibliotekerne pr. 31. december i det år, for hvilket afgiften beregnes. På grundlag af bibliotekernes indberetninger opgør bibliotekstilsynet – i samarbejde med Datacentralen – det samlede bindtal af hver enkelt forfatter og udbetaler afgiften til de berettigede inden finansårets udgang. Hvis en forfatters samlede bindtal er under 100, udbetales afgiften ikke (bekendtgørelsens §§ 2 og 3).

Der er nedsat et biblioteksafgiftsnævn med repræsentation fra ophavsmændenes organisationer, fra kommunerne og staten, som skal have adgang til at følge afgiftsadministrationen (bekendtgørelsens § 4).

Rådighedsbeløbet fordeles til forfattere og andre, der i princippet er berettiget til biblioteksafgift, men hvor afgiften ikke udløses af tekniske årsager, f.eks. flerforfatterværker. Beløbet fordeles efter ansøgning ud fra et skøn over ansøgernes kvantitative repræsentation i bibliotekerne. Andre kriterier kan indgå. Fordelingen foretages af et udvalg, hvor Kommunernes Landsforening, Dansk Forfatterforening og Dansk Komponistforening hver indstiller et medlem og suppleant, Billedkunstnernes Forbund, Foreningen af Illustratører og Dansk Fotografisk Forening indstiller i forening et medlem og suppleant, og et medlem og suppleant udpeges af kulturministeriet. En repræsentant for undervisningsministeriet kan deltage i møderne. Bibliotekstilsynet er sekretariat. Udvalget har den endelige afgørelse vedrørende fordelingen (bekendtgørelsens §§ 5–7).

I finansåret 1985 fordeltes 498.000 kr. til 214 ansøgere. 437 ansøgere kom ikke i betragtning.

Oversætterbeløbet fordeles efter ansøgning ud fra et skøn over ansøgernes kvantitative repræsentation i bibliotekerne. Andre kriterier kan i særlige tilfælde indgå. Beløbet fordeles af et udvalg, hvor-